

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра публічного права

БАКАЛАВРАТ

Медіація в юридичній практиці

Спеціальність 081 Право
Освітньо-професійна програма 081 Право

Курс	3
Семестр	7

Статус Вибіркова
Форма навчання Денна
Семестровий контроль Залік
Індивідуальне завдання Реферат

ECTS	3 ¹ / ₄
Годин	120

Інформація про викладачів

Викладачі	Лекції / Семінарські заняття
ПІБ	Головко Ольга Михайлівна старший викладач кандидат юридичних наук
Профіль викладача	https://fsp.kpi.ua/ua/faculty/holovko/ https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=-GTGumMAAAAJ
Контактні дані	38 044 236 50 53 (тел. кафедри) Google Classroom: код курсу у викладача

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	години	Заняття	години	заняття	Години
Денна	12	24	12	24	0	0

¹ 3 кредити ЄКТС розраховано для студентів 2017 року набору. Для наборів 2018, 2019 та наступних років передбачено 4 кредити ЄКТС

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Медіація в юридичній практиці» є дисципліною, що відноситься до циклу професійної підготовки здобувачів першого ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право». Вказана навчальна дисципліна присвячена вивченню інституту медіації як альтернативного методу вирішення правових конфліктів (спорів) з метою сприяння доступу до правосуддя та зменшення навантаження на суди. Особлива увага приділяється розумінню сутності конфлікту, його динаміки та стратегій поведінки в конфлікті, роль права в його врегулюванні. Окремо вивчаються нормативно-правові акти, на яких базується медіаційна процедура та роль юриста в ній. Завершується вивчення навчальної дисципліни особливостями процедури медіації в адміністративних, кримінальних, трудових та сімейних спорах. Після вивчення дисципліни «Медіація в юридичній практиці» студенти будуть орієнтуватись в можливостях діагностики конфлікту, альтернативах його вирішення та способах позасудового вирішення спорів шляхом медіації. Набудуть навичок складання медіаційної угоди. Завдяки засвоєнню змісту дисципліни студенти матимуть навички різноаспектного аналізу правових конфліктів. На заняттях будуть розглянуті альтернативні способи вирішення правових конфліктів (спорів) та основні принципи моделювання медіативного методу при врегулюванні конфліктів. Ці знання стануть інтелектуальним ресурсом, який має забезпечити успішну роботу майбутніх юристів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Медіація в юридичній практиці» є отримання як ґрунтовних теоретичних знань, так і здатність розв'язувати складні практичні завдання, пов'язані із позасудовим врегулюванням суспільних відносин у різних сферах.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти:

- Отримають навички розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- Оволодіють навичками реалізації своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлять цінність громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Набудуть знань з предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Зможуть аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. Будуть здатними до критичного та системного аналізу правових явищ і зможуть застосовувати набуті знання у професійній діяльності.
- Оволодіють навичками до консультування з правових питань в якості медіатора, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики медіатора, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- Зможуть самостійно аналізувати документи, розуміти їх правовий характер і значення.
- Здобудуть навички працювати в команді при вирішенні юридичних питань та складних ситуацій.
- Здобудуть навички пошуку, оброблення та аналізу юридичної інформації з різних джерел.
- Здобудуть навички з дослідницької та пошукової діяльності, оброблення та аналізу інформації щодо діяльності державного апарату, особливостей правової системи, використовувати теоретико-методологічний апарат права в дослідженні державно-правових явищ.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Медіація в юридичній практиці» вивчається паралельно з предметами «Кримінальне процесуальне право», «Цивільне процесуальне право», «Міжнародне право», що є необхідною передумовою ефективного навчання та засвоєння матеріалу з огляду на системність та взаємопов'язаність подачі матеріалу з вказаними навчальними дисциплінами.

Медіація в юридичній практиці

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується Google Classroom.

Перелік тем

Кредитний модуль 1

Тема 1. Теорія конфлікту (спору).

Тема 2. Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів).

Тема 3. Поняття медіації, її завдання, принципи медіаційної діяльності.

Кредитний модуль 2

Тема 4. Нормативно-правове регулювання медіаційної діяльності.

Тема 5. Учасники медіації.

Тема 6. Процедура медіації.

Кредитний модуль 3

Тема 7. Компетентності медіатора. Етика діяльності медіатора

Тема 8. Медіація в діяльності юриста.

Кредитний модуль 4

Тема 9. Особливості сімейної медіації та медіації в трудових спорах.

Тема 10. Медіація в адміністративних правовідносинах.

Тема 11. Медіація як форма відновного правосуддя.

Тема 12. Медіація у сфері міжнародних відносин.

Програмні результати навчання ²

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1.	Використовувати базові знання зі здійснення діяльності медіатором, а саме знати поняття та ознаки медіаційного договору та особливості його укладення. Знати роль та статус учасників медіаційної процедури. Знати специфіку медіації в адміністративних, кримінальних, трудових та сімейних спорах. Вміти тлумачити зміст медіаційних договорів. Знати специфіку практик відновного правосуддя та роль медіатора в них.	Робота з навчальною, науковою, літературою; робота в групах; дискусії; міні-лекції; кейс-методи.	Усне опитування, публічні виступи	Протягом всього навчання
2.	Знати основні нормативно-правові акти з регулювання правовідносин, пов'язаних з медіаційною діяльністю. Орієнтуватись	Робота в групах, розв'язання практичних	Виступи з презентаціями, виконання	Протягом всього навчання

²Learning outcomes.

Медіація в юридичній практиці

	у міжнародних стандартах у цій сфері діяльності. Здійснювати аналіз правових конфліктів (спорів) та знаходити шляхи їх вирішення.	завдань, робота з нормативно-правовими актами	письмових практичних робіт, письмові творчі проекти	
--	---	---	---	--

Форми та технології навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни можуть використовуватися: проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозковий штурм, кейсовий метод, презентації тощо.

При цьому, потрібно враховувати рівень студентів, кількість студентів в групах, бажання їх приймати участь в тому чи іншому виді методик.

Проблемні лекції покликані сприяти логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте, лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань в ході лекції відіграє активізуючу роль, змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції повинні бути побудовані так, щоб передбачити можливість викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції, як правило, проводяться як частина заняття-дослідження з кінцевою постановкою конкретного науково-дослідного завдання невеликого за обсягом і складністю.

Робота в малих групах передбачають можливість розвитку навичок групової роботи з можливістю застосування мозкового штурму та формування проблемних дискусійних питань.

Семінари-дискусії (колоквиуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомогти формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейсовий метод включає практичну складову застосування набутих навичок в змодельованих ситуаціях.

Презентації розвивають у студентів навички презентаційної роботи вузько направленої теми індивідуального дослідження.

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали і нормативно-правові акти оприлюднено на сайті кафедри, розміщено у системі «Campus» та продубльовано в Google Classroom.

Індивідуальне завдання

Медіація в юридичній практиці

Відповідно до навчального плану студент має підготувати реферат із запропонованої тематики. Реферат є самостійною, індивідуальною письмовою роботою, яку виконує студент при опануванні навчальної дисципліни «Медіація в юридичній практиці». Тема реферату обирається самостійно студентом. Робота над рефератом передбачає поглиблене вивчення обраної наукової проблеми, літератури, а також засвічує володіння навичками логічного аналізу та узагальнення матеріалу, його системного викладу. Реферат показує здатність автора розбиратися у фахових питаннях, систематизувати теоретичний матеріал з обраної теми, творчо використовувати наукові ідеї та положення для методологічного аналізу проблематики. Думки інших авторів та цитати повинні мати посилання на джерела в загальноприйнятому порядку. Пряме запозичення положень без вказівок джерел літературних джерел не допускається!

Перелік тем рефератів та вимоги до його оформлення визначені у Робочій програмі навчальної дисципліни (РПНЧ) «Медіація в юридичній практиці».

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Опитування на семінарському занятті	60	6	12	72
2.	Модульна контрольна робота	20	10	2	20
3.	Самостійна робота	10	4	1	4
4.	Реферат	10	4	1	4
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до екзамену/заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD $\geq$ 40

Необов'язкові умови допуску до екзамену:

1. Активність на практичних заняттях.
2. Позитивний результат першої атестації та другої атестації.
3. Відвідування лекційних занять.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою³

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
95 $\leq$ RD $\leq$ 100	Відмінно
85 $\leq$ RD $\leq$ 94	Дуже добре
75 $\leq$ RD $\leq$ 84	Добре
65 $\leq$ RD $\leq$ 74	Задовільно

³Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Медіація в юридичній практиці

$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так, наявна.

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач пред'являє до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Основні вимоги стосуються відвідування занять, правил поведінки на заняттях, заохочень та стягнень.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Написання фахової статті Підготовка тез доповіді	20 балів 10 балів	Порушення термінів виконання індивідуального завдання, відпрацювань практичних занять (без поважної причини)	- 5 балів

Відвідування занять

Відвідування лекцій, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студенти зобов'язані відвідувати практичні заняття, оскільки на них аналізується теоретичний матеріал та розглядаються казуси, розвиваються навички складання медіаційних договорів. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи

Перескладання пропущених семінарських занять відбуваються 1 раз в тиждень протягом 2 тижнів після контрольного заходу в назначений викладачем день та час.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Календарний рубіжний контроль

Медіація в юридичній практиці

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами⁴.

Критерій	Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁵	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умовою отримання атестацій є поточний рейтинг ⁶	≥ 15 балів	≥ 28 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі завдання, які передбачені у навчальній дисципліні.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Медіація в юридичній практиці» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Поза аудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

⁴Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁵Там само.

⁶Там само.

Додаток 1.

Програмні результати навчання (розширена форма)

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Медіація в юридичній практиці» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁷	
		Загальні компетентності	Спеціальні компетентності (фахові)
1.	1. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів межах медіаційних практик. СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання	2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

⁷ Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 року № 1379 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».